

2022–2030 metų plėtros programos
valdytojos Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
ekonomikos transformacijos ir
konkurencingumo plėtros programos ir
2022–2030 metų plėtros programos
valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministerijos mokslo
plėtros programos pažangos priemonės
Nr. 05-001-01-05-06/12-001-01-03-01
„Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir
inovacijų programas“ projektų finansavimo
sąlygų aprašo
1 priedas

(Projekto (įskaitant jungtinį projektą) atitikties reikšmingos žalos nedarymo horizontaliajam principui vertinimo reikalavimų aprašo forma)

**PROJEKTO (ĮSKAITANT JUNG TINĮ PROJEKTĄ) ATITIKTIES REIKŠMINGOS ŽALOS NEDARYMO HORIZONTALIAJAM
PRINCIPUI VERTINIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

Finansavimo šaltinis, pagal kurį finansuojamas projektas (*pažymėkite tinkamą*):

- ☒ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – EGADP)
- ☐ Europos Sąjungos fondų investicijų programa (toliau – ESIP)

Aplinkos tikslai	Pagrindimas	Pagrindimo dokumentai
<i>(pagal 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2019/2088)</i>	<i>(remiantis priemonių (kai finansavimo šaltinis EGADP) arba veiksmų (veiklų) (kai finansavimo šaltinis ESIFP) vertinimo klausimynais)</i>	<i>(nurodomas dokumentas, kuris bus vertinamas siekiant įvertinti projekto atitiktį aplinkos tikslams, arba pateikiama šių atitiktį pagrindžianti informacija)</i>

1. Klimato kaitos švelninimas	Investicijos bus orientuotos į: - sumaniosios specializacijos prioritetų nustatymą: reformos reguliacinės veiklos neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio klimato kaitos švelninimo tikslui, nes nenumatoma, kad įgyvendinant veiklas galėtų išsiskirti ŠESD; - paramą misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimui sumaniosios specializacijos srityse (misijų pagrindu skatinami bendri mokslo ir verslo projektai, vystomos ir (arba) komercinamos startuolių idėjos, vykdomi fundamentiniai ir (arba) ankstyvosios stadijos moksliniai tyrimai, tobulinami įgūdžiai, užpildomos esamos aukštos MTEP veiklos technologinės parengties lygmens paslaugų ir infrastruktūros spragos. Misijomis bus sprendžiamas ypač aktualus atžalinių įmonių inkubatorių, prototipavimo erdvių, bandomųjų gamybos linijų trūkumo klausimas). Neplanuojama, kad šios veiklos gali turėti neigiamą poveikį klimato kaitos švelninimo tikslui, kadangi bus užtikrinta, kad kuriama infrastruktūra atitiks statybos techninio reglamento ir kitų teisės aktų reikalavimus, susijusius su ŠESD emisija, ir atitiks beveik energijos nenaudojančių pastatų projektavimo, statybos ir eksploatacijos (angl. <i>Nearly Zero Energy Building</i>, NZEB) standartą kuriant naują infrastruktūrą arba bus	Pirkimų dokumentacija, sutartis su rangovu, darbų atlikimo aktas ir pan. IT ir kitos MTEP reikalingos įrangos įsigijimo dokumentai. Projekto vykdytojo deklaracija. Projektai bus įgyvendinti pagal vieną iš RRP aprašytų misijų įgyvendinimo alternatyvų, t. y. projektus įgyvendins konsorciumai, atrinkti konkurso būdu, kurio techninėje užduotyje yra numatytas tinkamumo kriterijus, kad atrinkti projektai atitinka Techninių gairių (2021/C58/01) principą „Nedaryti reikšmingos žalos“ ir susijusius nacionalinius bei ES teisės aktus dėl aplinkosauginių reikalavimų.
--------------------------------------	--	--

	užtikrintas 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/844 reikalavimų, susijusių su energetiniu pastatų efektyvumu, laikymasis (tai bus numatoma paslaugų įsigijimo ir kt. dokumentuose) atliekant infrastruktūros modernizavimą. Įgyvendinant reformos MTEP veiklas, teikiant paramą misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimui, bus užtikrintas technologinis neutralumas: mokslinių tyrimų ir inovacijų proceso rezultatai bus technologiškai neutralūs jų taikymo lygiu (t. y. jie gali būti taikomi visoms prieinamoms technologijoms, įskaitant mažo poveikio technologijas); atliekant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas bus laikomasi DNSH techninių gairių III priede nurodytų reikalavimų (dėl naudojamų elementų ir medžiagų). Parama bus teikiama tik įsitikinus, kad paramos gavėjai galės užtikrinti minėtus reikalavimų vykdymą (tai bus nustatyta paramos teikimo dokumentuose); - paskatas mokslui ir verslo misijoms dalyvauti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „Europos horizontas 2020“ ir kitose tarptautinio finansavimo programose: bus finansuojamos nuoseklios priemonės, skirtos mokslo ir verslo atstovams motyvuoti, varžantis dėl Europos horizonto projektų finansavimo, paraiškoms gauti tarptautinį finansavimą rengti ir teikti bei suplanuotoms	
--	---	--

	misijoms sėkmingai įgyvendinti. Reformos veiklos neturės jokio neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio klimato kaitos švelninimo tikslui, nes nenumatoma, kad įgyvendinant veiklas galėtų būti ŠESD išsiskyrimas.	
2. Prisitaikymas prie klimato kaitos	Vertinama, kad misijų veiklos neturi jokio numatomo poveikio šiam aplinkos tikslui arba numatomas jos poveikis yra nereikšmingas, t. y. nedaro tiesioginio ir pirminio netiesioginio poveikio per visą gyvavimo ciklą: kuriant ar modernizuojant infrastruktūrą, bus laikomasi aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų. Numatoma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos vertinimo įstatyme. Vykdamas veiklas bus vadovaujamas statybos techniniu reglamentu, kuriame įtvirtinti ir aplinkos apsaugos reikalavimai, atsakomybė ir kontrolė (pvz., Aplinkos apsaugos agentūra tikrina: ar statinio projektas atitinka atrankos informacijoje ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose nurodytą veiklos mastą, fizines ir technines charakteristikas, ar suprojektuotos visos reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai švelninančios ir kompensuojančios priemonės, užtikrinančios projekto atitiktį aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, ar nepasibaigęs atrankos išvados arba sprendimo galiojimo terminas; ar	Pirkimų dokumentacija, sutartis su rangovu, darbų atlikimo aktas ir pan. IT ir kitos MTEP reikalingos įrangos įsigijimo dokumentai. Projekto vykdytojo deklaracija.

	statinio projektas atitinka aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir kt.). Taip pat statybos nebus atliekamos potvynių zonose. Bus skatinama naudoti žaliają infrastruktūrą: augmeniją ir kitus pastatų dizaino ir (arba) apželdinimo sprendinius, kurie sumažintų energijos (kondensavimo) poreikius ir kt. Tai užtikrins rizikos dėl neigiamo poveikio klimatui, žmonėms, gamtai ar turtui eliminavimą. - Įgyvendinant reformos MTEP veiklas, bus užtikrintas technologinis neutralumas: mokslinių tyrimų ir inovacijų proceso rezultatai bus technologiškai neutralūs jų taikymo lygiu (t. y. jie gali būti taikomi visoms prieinamoms technologijoms, įskaitant mažo poveikio technologijas); atliekant mokslinius tyrimus ir diegiant inovacijas bus laikomasi DNSH techninių gairių III priede nurodytų reikalavimų (dėl naudojamų elementų ir medžiagų). Kitos veiklos neturi jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui.	
3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Nenumatoma infrastruktūrą kurti šalia vandens telkinių (tai galėtų turėti įtakos tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui). Siekiant išvengti poveikio statybvietėje, bus nustatoma ir sprendžiama aplinkos degradacijos rizika, susijusi su vandens	Pirkimų dokumentacija, sutartis su rangovu, darbų atlikimo aktas ir pan. IT ir kitos MTEP reikalingos įrangos įsigijimo dokumentai. Projekto vykdytojo deklaracija.

	tausojimu, pastatuose montuojami vandens prietaisai, atitinkantys naujausius ES efektyvumo standartus, bus nustatyta, kad, įgyvendinant veiklas, reikės atsižvelgti į 2000 m. spalio 23 d. vandens politikos direktyvos 2000/60/EB reikalavimus.	
4. Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	Vertinama, kad misijų veiklos neturi jokio numatomo poveikio šiam aplinkos tikslui arba numatomas jos poveikis yra nereikšmingas, t. y. nedaro tiesioginio ir pirminio netiesioginio poveikio per visą gyvavimo ciklą: planuojama kurti ar modernizuojama infrastruktūra turės atitikti statybos techninio reglamento bei kitų teisės aktų reikalavimus, bus užtikrinamas efektyvus atliekų susirinkimas, skatinamas pakartotinis tam tikrų dalių naudojimas, statytojams bus numatyti reikalavimai riboti atliekų susidarymą modernizavimo metu, taikyti naujausius metodus, pakartotinių medžiagų naudojimą ar perdirbimą, naudojantis pažangiomis statybinių atliekų rūšiavimo sistemomis. Todėl laikoma, kad veiklos atitinka žiedinės ekonomikos tikslą. Numatoma: - mažiausiai 70 % (pagal svorį) nepavojingų statybvietėje susidarančių atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, priskiriamas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijai) 2000/532 / EB) turėtų būti parengtos pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo	Pirkimų dokumentacija, sutartis su rangovu, darbų atlikimo aktas ir pan. IT ir kitos MTEP reikalingos įrangos įsigijimo dokumentai. Projekto vykdytojo deklaracija.

	galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų tvarkymo eiliškumo ir ES statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo; - operatoriai turėtų riboti atliekų susidarymą vykdant procesus, susijusius su statyba ir griovimu, laikydamiesi ES Statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus metodus ir naudodami selektyvų griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį perdirbimą; - naudoti ir kokybiškai perdirbti turimas statybinių ir griovimo atliekų rūšiavimo sistemas; - pastatų projektai ir statybos metodai turės būti paremti efektyvia analize atsižvelgiant į ISO 20887, taip pat pakartotiniu medžiagų panaudojimu. Taip pat bus užtikrinta (bus nurodyta pirkimo ir kt. dokumentuose), kad naudojama IRT įranga atitiks medžiagų efektyvumo reikalavimus, nustatytus pagal Direktyvą 2009/125 / EB, serveriams ir duomenų saugykloms, kompiuteriams ir kompiuterių serveriams ar elektroniniams ekranams. Naudojamoje įrangoje nebus ribojamų medžiagų, išvardytų Direktyvos 2011/65 / ES II priede, išskyrus tuos atvejus, kai	
--	---	--

	koncentracijos vertės vienuose medžiagose neviršija tame priede nurodytų verčių. Pasibaigus įrangos eksploatavimo laikui, ji bus saugiai paruošta pakartotiniam naudojimui ar perdirbimui pagal parengtą atliekų tvarkymo planą, užtikrinantį maksimalų elektros ir elektroninės įrangos perdirbimą pasibaigus jos eksploatavimo laikui, kaip tai numato Direktyva 2012/19 / ES. Kitos veiklos neturi jokio tiesioginio ar netiesioginio neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui.	
5. Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	Nenumatoma, kad, įgyvendinant reformos misijų veiklas, infrastruktūros kūrimo ar modernizavimo metu susidarytų ženkliai oro, vandens ir dirvožemio tarša, nes kuriant ir modernizuojant infrastruktūrą, bus naudojamos statybos techniniame reglamente ir kituose teisės aktuose leistinos medžiagos, atitinkančios aplinkos apsaugos reikalavimus. Numatoma, kad: - statybose naudojamose statybinėse dalyse ir medžiagose nebus asbesto ir labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų, nustatytų remiantis medžiagų, kurioms reikalingas leidimas, sąrašu, nurodytu Europos Parlamento reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XIV priede; - statybose bus naudojami komponentai ir medžiagos, prie kurių galės liestis pastatytų patalpų gyventojai, išskirs mažiau nei 0,06 mg	Pirkimų dokumentacija, sutartis su rangovu, darbų atlikimo aktas ir pan. IT ir kitos MTEP reikalingos įrangos įsigijimo dokumentai. Projekto vykdytojo deklaracija

	formaldehido 1 m³ medžiagos ar komponento ir mažiau kaip 0,001 mg 1A ir 1B kategorijos kancerogeninių lakiųjų organinių junginių 1 m³ medžiagos arba komponentas, atlikus bandymus pagal CEN / TS 16516 ir ISO 16000-3 arba kitas panašias standartizuotas bandymo sąlygas ir nustatymo metodus; - bus imamasi priemonių sumažinti triukšmą, dulkes ir išmetamų teršalų kiekį; - veikla bus įgyvendinama vadovaujantis 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, bendrosios išimties reglamento nuostatomis, taip pat nacionaliniais teisės aktais, kuriuose nustatyti reikalavimai užtikrinti tausų išteklių naudojimą ir apsaugą.	
6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Nenumatoma, kad veiklos turės neigiamą poveikį biologinei įvairovei ar ekosistemų apsaugai, nes infrastruktūrą planuojama kurti ar modernizuoti jau urbanizuotoje teritorijoje. Statybos nebus atliekamos „Natura 2000“, UNESCO pasaulinio paveldo ar kitose saugomose teritorijose.	Projekto vykdytojo deklaracija